

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Euroscepsis

door **Désanne van Brederode** De auteur is schrijver. In deze rubriek belicht ze een woord of uitdrukking uit het politieke taalveld.

Het is bepaald geen nieuwe term: euroscepsis. Correcter: euroscepticisme. Rondom de verkiezingen voor de Europese Unie viel de term weer geregeld, en er blijkt zelfs een flinke Nederlandse Wikipedia-pagina aan gewijd. Heldere informatie, per land, per partij, helemaal up-to-date. Maar wat erin ontbreekt is een goede definitie van het woord ‘scepsis’. Een kritische houding is niet hetzelfde als een sceptische houding: sceptici zijn mensen die zorgvuldig alle kanten van een kwestie onderzoeken, met twijfel en terughoudendheid, met argwaan zelfs, om niet te vroeg mee te juichen over iets wat later gebakken lucht blijkt. Sceptici nemen niet zomaar iets voor waar aan. Dat is toch iets anders dan iets met veel misbaar verwerpen, de goede bedoelingen honend.

Euroclasten

Er zijn natuurlijk nog steeds eurosceptici, maar ze zijn inmiddels overal in Europa ingehaald door nieuwe beeldenstormers: de euroclasten. Een heel ander type mens. Niet bepaald onderzoekend of terughoudend. Geen constructief gesprek mee te voeren. De euroclast wéét het namelijk allemaal al. Europa is een collectieve zelfmoordpoging die wordt herhaald en herhaald, net zo lang tot alle leden zijn verzwakt en geen benul meer hebben van hun eigen geschiedenis, cultuur en identiteit, en niet meer

kunnen wachten met het einde. De euroclasten, die het klimaatprobleem afdoen als een apocalyptische mythe die burgers angstig houdt, stellen daar met evenveel gemak hun eigen doemscenario tegenover: straks is Europa een slappe, stinkende patchworkvaatdoek die zal worden uitgewrongen door niet-westerse migranten, met name barbaarse moslims. Zelfhaat, daar teert Europa op. Baudet gebruikt er een fraai woord voor: *oikofobie*, angst voor het eigen huis, of het eigene in ruimere zin. Opnieuw een uit twee Griekse woorden samengestelde term, ooit gemunt door de Britse cultuurfilosoof Roger Scruton. Iets nieuws verzinnen in het Nederlands is kennelijk te moeilijk. Het wordt misschien tijd voor een preciezere omgang met de taal. Of met talen. Een onderscheid maken tussen (euro) scepticisme en (euro)clasma is belangrijk, maar het is minstens zo belangrijk om in de retoriek van euroclasten stelselmatig aan te tonen hoeveel woorden en ideeën ze nodig hebben uit andere tradities en landen dan de hunne teneinde hun punt te maken. Ja, dat gold ook al voor ‘onze’ Nederlandse Erasmus. Maar die erkende dat ruiterslijk. De eurofiel.